

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 12 d.
(OR. en)

11764/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0282 (NLE)

PROBA 25
AGRI 399
WTO 104

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 398 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės alyvuogių tarybos (TAT) narių taryboje, dėl Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo prie 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 398 final.

Pridedama: COM(2023) 398 final

Briuselis, 2023 07 11
COM(2023) 398 final

2023/0282 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės alyvuogių tarybos (TAT) narių taryboje, dėl Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo prie 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės alyvuogių tarybos (toliau – TAT) narių taryboje, dėl Bosnijos ir Hercegovinos Vyriausybės prisijungimo prie Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių (toliau – Susitarimas).

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Tarptautinis susitarimas dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių

Tarptautiniu susitarimu dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių (toliau – Susitarimas) siekiama: prekybos kliūčių prevencijos tikslu suvienodinti nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus, susijusius su fizinėmis, cheminėmis ir juslinėmis alyvuogių aliejaus, alyvuogių išspaudų aliejaus ir valgomųjų alyvuogių savybėmis, ii) vykdyti veiklą fizinių, cheminių ir juslinių savybių bandymų srityje siekiant išplėsti žinias apie alyvuogių produktų sudėties ir kokybės charakteristikas ir sustiprinti tarptautinius standartus ir iii) sustiprinti TAT, kaip tarptautinei mokslo bendruomenei skirtą kompetencijos alyvuogių ir alyvuogių aliejaus klausimais forumą, vaidmenį.

2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo atnaujinta Susitarimo versija.

Europos Sąjunga yra Susitarimo šalis¹.

2.2. Narių taryba

TAT narių taryba (toliau – narių taryba) yra pagrindinis TAT sprendimų priėmimo organas. Ji naudoja visais įgaliojimais ir vykdo visas funkcijas, būtinas šio Susitarimo tikslams pasiekti. Būdama Susitarimo šalis, Europos Sąjunga yra TAT narė ir jai yra atstovaujama narių taryboje. Narių tarybos sprendimai dėl naujo nario prisijungimo priimami bendru sutarimu. Pagal Susitarimo 10 straipsnio 4 dalies b punktą, jei per narių tarybos pirmininko nustatytą laiką bendras sutarimas nepasiekiamas, narės balsuoja. Sprendimas laikomas priimtu, jei už jį balsuoja bent dauguma narių, turinčių bent 86 % narių dalyvavimo dalių.

Šiuo metu TAT yra 18 narių, o Europos Sąjungai priklauso 650 dalyvavimo dalių iš bendros 1000 dalių sumos.

2.3. Narių tarybos numatomi priimti aktai

2023 m. vasario 22 d. Bosnijai ir Hercegovinai oficialiai pateikus prašymą prisijungti prie Susitarimo, tikimasi, kad narių taryba per būsimą narių tarybos posėdį arba pagal narių tarybos sprendimų priėmimo pasikeičiant laiškais procedūrą priims sprendimą dėl Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo.

Numatomo akto tikslas – nustatyti Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo sąlygas pagal Susitarimo 29 straipsnį.

Numatomas aktas taps privalomas šalims, nes dėl jo pasikeis narių tarybos sprendimų priėmimo pusiausvyra, kai sprendimai nebus priimami bendru sutarimu pagal Susitarimo 10 straipsnio 4 dalį.

¹ 2016 m. spalio 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2016/1892 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo (OL L 293, 2016 10 28, p. 2) ir 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/848 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 139, 2019 5 27, p. 1).

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Nors alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektorius Bosnijoje ir Hercegovinoje išlieka nedidelis, regione, kuriame senos alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių gamybos ir vartojimo tradicijos, esama potencialo jam vystyti². Žemės ūkio sektoriaus pridėtinė vertė (% BVP) Bosnijoje ir Hercegovinoje 2021 m. sudarė 5,2 % BVP³ ir šalis yra tvirtai pasiryžusi padidinti alyvuogių produkcijos dalį.

Kadangi Bosnija ir Hercegovina plėtoja savo alyvuogių sektorius siekdama padidinti vartojimą ir ketina plėsti jų produkciją, šios valstybės prisijungimas tam tikromis sąlygomis sustiprins TAT, visų pirma dėl to, kad siekiant išvengti prekybos kliūčių bus suvienodinti nacionalinės ir tarptautinės teisės aktai, susiję su alyvuogių produktų savybėmis. Šis prisijungimas atitinka Sąjungos politikos tikslus, susijusius su prekybos žemės ūkio produktais standartais, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013⁴ II dalies II antraštinėje dalyje.

Sprendimu, kurį turi priimti narių taryba, bus nustatytos Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo sąlygos, t. y. dalyvavimo dalis TAT, ir prisijungimo dokumento deponavimo terminas.

Narių dalyvavimo dalys, naudojamos finansiniams įnašams ir balsavimo teisėms nustatyti, apskaičiuojamos pagal Susitarimo 11 straipsnyje nurodytą formulę. Sąjunga užtikrins, kad ši formulė būtų naudojama nustatant Bosnijos ir Hercegovinos dalyvavimo dalis.

Sąjunga remis bet kokią prisijungimo dokumento deponavimo terminą, kuris leistų Bosnijai ir Hercegovinai prisijungti prie Susitarimo netrukus. Jei dokumento deponavimas būtų atidėtas, narių tarybai priimant vėlesnius sprendimus Sąjunga gali pritarti, kad dokumento deponavimo laikotarpis būtų pratęstas.

Atsižvelgiant į TAT narių tarybos sprendimų priėmimo procesą, Sąjungos pozicija yra reikalinga Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo sąlygoms nustatyti.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra

² Remiantis Tarptautinės alyvuogių tarybos duomenimis, 2019–2020 prekybos metais metinė valgomųjų alyvuogių produkcija Bosnijoje ir Hercegovinoje pasiekė maždaug 1000 tonų, t. y. gerokai padidėjo, palyginti su ankstesniais prekybos metais (apie 500 tonų).

³ Remiantis Pasaulio banko vystymosi rodiklių rinkiniu.

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁵.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Narių taryba yra susitarimu, t. y. Tarptautiniu susitarimu dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių, įsteigtas organas.

Aktas, kurį narių taryba raginama priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas turi teisinį poveikį, nes jis turės poveikį narių tarybos sprendimų priėmimo pusiausvyrai, kai sprendimai nebus priimami bendru sutarimu pagal Susitarimo 10 straipsnio 4 dalį⁶.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

⁵ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

⁶ Narių tarybos aktai, susiję su alyvuogių aliejaus prekybos standartais, galėtų būti priimami be bendro sutarimo; jie yra privalomi pagal tarptautinę teisę pagal Susitarimo 20 straipsnio 3 dalį ir gali labai paveikti ES teisės aktų turinį, būtent deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, pagrįstus Reglamentu (ES) Nr. 1308/2013.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės alyvuogių tarybos (TAT) narių taryboje, dėl Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo prie 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2016 m. lapkričio 18 d. Sąjungos vardu, laikantis Tarybos sprendimo (ES) 2016/1892, pasirašytas 2015 m. Tarptautinis susitarimas dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių (toliau – Susitarimas) su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau. Susitarimas laikinai įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d. pagal jo 31 straipsnio 2 dalį ir Sąjunga jį sudarė 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimu (ES) 2019/848¹;
- (2) pagal Susitarimo 29 straipsnį TAT narių taryba (toliau – narių taryba) turi nustatyti vyriausybės prisijungimo prie Susitarimo sąlygas;
- (3) Bosnijos ir Hercegovinos Vyriausybė pateikė oficialią paraišką dėl prisijungimo prie Susitarimo. Todėl narių taryba turėtų būti paraginta per būsimą jos posėdį arba taikant narių tarybos sprendimų priėmimo pasikeičiant laiškais procedūrą nustatyti Bosnijos ir Hercegovinos prisijungimo sąlygas, t. y. dalyvavimo dalis TAT, ir prisijungimo dokumento deponavimo terminą;
- (4) Kadangi Bosnija ir Hercegovina plėtoja savo alyvuogių sektorius vartojimo požiūriu ir ketina plėsti jo produkciją, šios valstybės prisijungimas tam tikromis sąlygomis gali sustiprinti TAT, visų pirma dėl to, kad siekiant išvengti prekybos kliūčių bus suvienodinti nacionalinės ir tarptautinės teisės aktai, susiję su alyvuogių produktų savybėmis.
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi narių taryboje, nes sprendimai, kuriuos ketinama priimti, turės teisinę galią Sąjungoje dėl to, kad jie paveiks sprendimų priėmimo pusiausvyrą narių taryboje tais atvejais, kai pagal Susitarimo 10 straipsnio 4 dalį sprendimai priimami ne bendru sutarimu,

¹ 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/848 dėl 2015 m. Tarptautinio susitarimo dėl alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 139, 2019 5 27, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinės alyvuogių tarybos narių taryboje per būsimą jos sesiją arba taikant narių tarybos sprendimų priėmimo pasikeičiant korespondencija procedūrą dėl Bosnijos ir Hercegovinos Vyriausybės prisijungimo prie Susitarimo sąlygų, išdėstyta priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkė*